

Højrisko-psoriasispatienten er udsat og overset

Fire tiltag der skal løfte dansk psoriasisbehandling

Ulighed i sundhed for højrisko-psoriasispatienter

Patienter med moderat til svær psoriasis lades i stikken af det danske sundhedsvæsen. De er et klart eksempel på ulighed i sundhed: De venter i 121 dage på hudlægetid til diagnose og behandling, selvom det er helt afgørende at få opblusset psoriasis under sygdomskontrol med effektiv behandling tidligt i sygdomsforløbet.

Højrisko-gruppen er samtidig belastet af alvorlige følgesygdomme, som koster samfundet dyrt at behandle igennem et helt liv. Diabetes, gigt, nyre- og hjerte-kar-sygdomme bliver opdaget for sent blandt psoriasispatienter, selvom vi ved, at de har 61 gange større risiko for at dø af en hjerte-kar-sygdom end raske mennesker.

Uhørt lang ventetid til hudlægen i alle faser af patientrejsen er en realitet, fordi der er massiv mangel på hudlæger blandt andet pga. for få ydernumre, og fraværet af maksimale ventetider som på hjerte- og

kræft-områderne. Der er behov for en National Psoriasisbehandlingsplan med konkrete forløbsprogrammer og nye patientrettigheder til maksimalt 12 ugers ventetid til diagnose og behandling og ret til samtale mindst 1 gang årligt om følgesygdomme.

Samtidig skal vi have løst den mangelfulde organisering af dansk psoriasisbehandling, som også skaber geografisk ulighed i behandlingskvaliteten. Vi skal have en klar køreplan for speciallægenes samarbejde om psoriasis i 'Det Nære Sundhedsvæsen', som styrker hudlægens tværfaglige samarbejde om følgesygdomme til psoriasis. Og vi skal have etableret afdelinger af Nationalt Center for Autoimmune Sygdomme permanent i både Vest- og Østjylland, der sikrer lige adgang landet over til tværfaglig udredning og behandling for psoriasispatienter med akutte, komplekse eller indlæggelseskrævende forløb.

Udfordringerne ifølge Psoriasisforeningen: Højrisko-psoriasispatienter opnår ikke afgørende tidlig sygdomskontrol, når de skal vente 121 dage i kø til hudlægen

17

Ikke-akutte psoriasispatienter venter 17 uger i snit på at få en tid hos hudlægen

Det er mere end dobbelt så lang tid som udrednings- og behandlingsgarantierne tilsammen. Ventetiden forsinker diagnosticering og et for højrisko-psoriasispatienter afgørende behov for hurtig sygdomskontrol med effektiv behandling.

Højrisko-psoriasispatienters alvorlige følgesygdomme som gigt, hjerte-kar-sygdomme, diabetes og depression opspores generelt for sent

Det koster unødigt ekstra sundhedsressourcer, livskvalitet og arbejdsevne for en stor og voksende kronikergruppe igennem et helt liv.

For mange højrisko-psoriasispatienter opnår ikke rettidig effektiv sygdomskontrol

Patienter risikerer at gå i måneder og år uden rettidig opfølgning på deres medicin og behandlingseffekt, og kroniske højrisko-patienter bliver 'afsluttet' hos hudlægen og skal starte forfra i en ventetids-kø ved genopblusset sygdom.

Manglende organisering af dansk psoriasisbehandling går ud over patienterne

Hudlæger i speciallægepraksis er for få, de må ikke udskrive biologisk behandling eller henvise til psykolog, de indgår ikke i tværfaglige teams, der gør dem i stand til at løfte opsporingsopgaven af alvorlige følgesygdomme effektivt. Hospitalerne behandler for mange, som ikke er indlæggelseskrævende.

Ny National Psoriasisbehandlingsplan skal sikre højrisiko-psoriasispatienter tidligere sygdomskontrol via lige adgang til effektive individualiserede behandlingsforløb

Hvor mange drejer det sig om?

Psoriasis-sygdomme er en samlebetegnelse over en bekymrende kronisk lidelse i vækst. Skandinavien er særligt hårdt ramt med en prævalens i Danmark på 7,9 %. Hver tiende dansker vil i løbet af livet opleve et eller flere udbrud af psoriasis og 5 % af danskerne har haft et udbrud inden for det sidste år. Ca. 150.000 danskere lever med psoriasis-sygdomme. 250.000 danskere lever med såkaldt kompleks multisygdom.

Har man moderat til svær psoriasis, er man ifølge Psoriasisforeningen blandt gruppen af udsatte og oversete højrisiko-psoriasispatienter med akut behov for politisk opmærksomhed og handling.

Dette resume er uddybet i Psoriasisforeningens hvidbog: Udsat og overset: Hvordan får vi flere højrisiko-psoriasispatienter i effektiv sygdomskontrol?, udgivet i 2021. Kan downloades her: www.psoriasis.dk/Hvidbog-UdsatogOverset

Mennesker med psoriasis venter

17 uger i snit

på at komme til hudspecialist

Det er

121 dage